

O'zbekiston Respublikasining

QONUNI

O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksiga o'zgartirishlar va qo'shimcha kiritish to'g'risida

(Davomi. Boshlanishi 1-betda).

Bundan tashqari o'z mablag'lari hisobidan nodavlat umumiylar o'ta ta'lim tashkilotlarning binolarini qurish bilan bog'liq bo'lgan xarajatlarga nisbatan foyda soligi bo'yicha vaqtinchalik soliq imtirozlarini berilmog'la. Shuningdek O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori bilan tasdiqlanadigan ro'yxat bo'yicha protez moslamalari va ularning butlovchi, ehtiyoj qismalarini O'zbekiston Respublikasi hujumga olib kirish hamda O'zbekiston Respublikasi rezidentlari bo'lgan vagonlar (konteynerlar) operatorlarining temir yo'l transportida tashish jarayonida vagonlarni (konteynerlarni) jara sharlarasi asosida foydalanishga berish bo'yicha xizmatlar ko'sratish aylanmasi qo'shilgan qiyomat solig'i to'lashdan vaqtinchalik ozod qilinishi nazarda tutilmog'la.

Mazkur Qonun ta'mizimini takomillashtirish uchun qo'shimcha shart-sharoitlar yaratishga, aholiga ko'sratilayotgan transport xizmatlari sifatini oshirishga, shuningdek soliq to'lovchilar uchun soliq yukini kamaytirishga xizmat qiladi.

1-modda. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 30-dekabrdagi qilingan O'RQ-599-soni Qonuni bilan yangi tahrirda tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksiga (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga palatalarining Axborotnomasi, 2019-yil, № 10, 593-modda, № 11, 652-modda, № 12, 690, 691-moddalar; 2021-yil, № 1, 6-modda, №

4, 294-modda, 4-songa ilova, № 8, 800-modda, № 9, 901-modda, № 10, 968, 969, 972, 973-moddalar, № 12, 1199-modda; 2022-yil, № 29-modda, № 3, 215, 216-moddalar, № 5, 461, 464, 467-moddalar, № 6, 570-modda, № 7, 664, 666-moddalar, № 12, 1190-modda; 2023-yil, № 6, 444, 446-moddalar, № 7, 540-modda, № 12, 1011-modda; 2024-yil, № 2, 106, 110, 111-moddalar, № 4, 346-modda, № 5, 458, 459-moddalar, № 8, 822, 831-moddalar, № 9, 958-modda) quyidagi o'zgartirishlar va qo'shimcha kiritilish:

1) **337-moddaning oltingchi qismidagi "2024" raqami "2027" raqami bilan almashtrilsin;**

2) **340-moddaning sakkizinchchi qismidagi "besh milliard" degan so'zlar "on milliard" degan so'zlar bilan almashtrilsin;**

3) **369-modda birinchi qismining 1-bandidagi "pul mukofoti va sovg'algar" degan so'zlar "pul mukofoti, sovg'algar va byudjet subsidiyalari" degan so'zlar bilan almashtrilsin;**

4) **483-modda:**

o'ttiq sakkizinchchi qismidagi "2024" raqami "2027" raqami bilan almashtrilsin;

quyidagi mazmundagi ellik ikkinchi - ellik beshinchchi qismalar bilan to'dirlisin:

«2025-yil 1-yanvardan 2030-yil 1-yanvarga qadar bo'lgan davrda ikki yil davomida teng ulushlarda tadbirkorlik subyektlari foyda solig'i hisobla chiqarish chog'i o'z mablag'lari hisobidan nodavlat umumiylar o'ta ta'lim tashkilotlari binolarini qurish bilan bog'liq bo'lgan xarajatlarni

mazkuz binolarning qiyimatini amortizatsiya tarzida chegirib tashlanadigan xarajatlar jumlasiiga kiritilishga haqlidir.

Nodavlat umumiylar o'ta ta'lim tashkiloti tomonidan ijtimoiy himoyaiga muhtoj oilalarining farzandlarini bepul asosda o'qishga qabul qilish bo'yicha qurashuvlari talabalar bajarilmasiga taqdirda, ushbu moddaning ellik ikkinchi qismida nazarda tutilgan amortizatsiya chegirmalari ushbu Kodeksning 306-moddasi nazarda tutilgan amortizatsiya normalarini qo'llash hisobidan bekor qilinadigan.

O'zbekiston Respublikasi rezidentlari bo'lgan vagonlar (konteynerlar) operatorlarining temir yo'l transportida tashish jarayonida vagonlarni (konteynerlarni) jara sharlarasi asosida foydalanishga berish bo'yicha xizmatlar ko'sratish aylanmasi qo'shilgan qiyomat solig'i to'lashdan vaqtinchalik ozod qilinishi nazarda tutilmog'la.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori bilan tasdiqlanadigan ro'yxat bo'yicha protez moslamalari va ularning butlovchi, ehtiyoj qismalarini O'zbekiston Respublikasi hujumga olib kirish hamda O'zbekiston Respublikasi rezidentlari bo'lgan vagonlar (konteynerlar) operatorlarining temir yo'l transportida tashish jarayonida vagonlarni (konteynerlarni) jara sharlarasi asosida foydalanishga berish bo'yicha xizmatlar ko'sratish aylanmasi qo'shilgan qiyomat solig'i to'lashdan vaqtinchalik ozod qilinishi nazarda tutilmog'la.

Shuningdek tovarlarni (xizmatlarni) qo'shimcha kiritish to'g'risida:

1) **337-moddaning oltingchi qismidagi "2024" raqami "2027" raqami bilan almashtrilsin;**

2) **340-moddaning sakkizinchchi qismidagi "besh milliard" degan so'zlar "on milliard" degan so'zlar bilan almashtrilsin;**

3) **369-modda birinchi qismining 1-bandidagi "pul mukofoti va sovg'algar" degan so'zlar "pul mukofoti, sovg'algar va byudjet subsidiyalari" degan so'zlar bilan almashtrilsin;**

4) **483-modda:**

o'ttiq sakkizinchchi qismidagi "2024" raqami "2027" raqami bilan almashtrilsin;

quyidagi mazmundagi ellik ikkinchi - ellik beshinchchi qismalar bilan to'dirlisin:

«2025-yil 1-yanvardan 2030-yil 1-yanvarga qadar bo'lgan davrda ikki yil davomida teng ulushlarda tadbirkorlik subyektlari foyda solig'i hisobla chiqarish chog'i o'z mablag'lari hisobidan nodavlat umumiylar o'ta ta'lim tashkilotlari binolarini qurish bilan bog'liq bo'lgan xarajatlarni

mazkuz binolarning qiyimatini amortizatsiya tarzida chegirib tashlanadigan xarajatlar jumlasiiga kiritilishga haqlidir.

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliva vazirligi, Transport vazirligi hamda boshqa manfaatdor tashkilotlar ushbu Qonunning jisroni, ijqrohlarga yetkazilishini handa mohiyati va ahamiyati aholi o'tasida tushuntirilishini ta'minlasin.

3-modda. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi: hukumat qarorlarini ushbu Qonunga muvofiqlashtirsin;

respublika ijo etuvchi hokimiyat organlari ushbu Qonunga zid bo'lgan o'z normativ-huquqiy hujjalarni qayta ko'rib chiqishlari va bekor qilishlarini ta'minlasin.

4-modda. Ushbu Qonun rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchiga kiradi.

Ushbu Qonun 1-moddasi 1, 2-bandlarining hamda 4-bandi ikkinchi xatboshisining qoidalari 2024-yil 1-yanvardan e'tiboran yuzaga kelgan munosabatlarga nisbatan ham ta'tib etiladi.

Ushbu Qonun 1-moddasi 4-bandi oltinchi xatboshisining qoidalari 2024-yil 1-noyabrdan e'tiboran yuzaga kelgan munosabatlarga nisbatan ham ta'tib etiladi.

O'zbekiston Respublikasining Prezidenti Sh. MIRZIYOYEV
Toshkent shahri,
2024-yil 24-dekabr
№ O'RQ 1013

Soliq va byudjet siyosatining 2025-yilga mo'ljallangan asosiy yo'naliishlari qabul qilinganligi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjalari qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida

(Davomi. Boshlanishi 1-betda).

Ushbu Qonun bilan mobil aloqa xizmatlarning aksiz solig'i solishdan ozod etilishi, noshirlik-matbaa faoliyati, axborot texnologiyalari, ta'lim muassasalarining o'quvchilarini tadbirkorlarga ishga joylashtirish, yoshlarni avtomobil yollaridagi ko'chma savdo obyektlari orgali tovarlarni realitsatsiya qilishga jab etish, tadbirkorlik subyektlari tomonidan kam ta'minlangan oila a'zolarni ishga qabul qilish orqali ularni qo'llab-quvvatlash sohasida vaqtinchalik soliq imtirozlarini joriy etilishi, shuningdek qayta tiklanuvchi energiya manbalaring qurilmalarini o'mtagan jismoniy va yuridik shaxslar uchun soliq imtirozlarini berilishi ham nazarda tutilmog'la.

Bundan tashqari tamaki va alkogol mahsulotlari, neft mahsulotlari hamda aksiz to'lanadigan bosqcha tovarlar uchun soliq stavkalari, mol-mulk solig'i, yer solig'i, surus resurslaridan foydalanganlik uchun soliq, yer qaridani foydalanganlik uchun soliq, aylanmadan olinadigan soliq bo'yicha soliq stavkalari o'zgartirilmoqda. Shuningdek tovarlarni (xizmatlarni) eksportga realitsatsiya qilishdan olinadigan daromadlarni qo'llab-quvvatlash uchun beriladigan foyda solig'i va aylanmadan olinadigan soliq bo'yicha soliq imtirozlarini bekor qilinmoqda, aylanmadan olinadigan soliqning qat'iy belgilangan stavkalari, soliq stavkasi bo'yicha soliqni qar'iy belgilangan summada to'lashning o'ziga xos xususiyatini to'g'risidagi normalar bekor qilinmoqda.

Shuningdek mazkur Qonun bilan O'zbekiston Respublikasining Byudjet kodeksi byudjet tizimi byudjetlari daromadlarning kamayishini, soliq va bojxona imtirozlarini berilishini yoki bekor qilinishini, shuningdek soliq bo'lmagan tushumlardan byudjet tizimi byudjetlari aytalmalarning kamayishini yoki ko'payishini nazarda tutuvchi qonunchilik normalari keyingi moliva yilning 1-yanvardan e'tiboran amalga kiritilishi to'g'risidagi qoidani belgilovschi o'zgartirish kiritilmoqda.

Bundan tashqari mazkur Qonun bilan "Qayta tiklanuvchi energiya manbalari foydalananligi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuning qayta tiklanuvchi energiyaga manbalardan foydalananlik sohasida soliq imtirozlarini berilishini nazarda tutuvchi o'zgartirish kiritilmoqda.

Ushbu Qonun 2025-yilga mo'ljallangan Davlat byudjetini tayyorlashda nizarda tutilgan soliq va byudjet siyosatining asosiy yo'naliishlari amalga oshirish uchun "2025-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunu tayyorlashda nazarda tutilgan zarur huquqiy shart-sharoitlar yaratilishiha, qayta tiklanuvchi energiya manbalaringning keng joriy etilishiga hamda ko'vatli qatlabilish qo'shimcha kiritilmoqda.

Bundan tashqari mazkur Qonun bilan "Qayta tiklanuvchi energiya manbalari foydalananligi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuning qayta tiklanuvchi energiyaga manbalardan foydalananlik sohasida soliq imtirozlarini berilishini nazarda tutuvchi o'zgartirish kiritilmoqda.

Ushbu Qonun 2025-yilga mo'ljallangan Davlat byudjetini tayyorlashda nizarda tutilgan soliq va byudjet siyosatining asosiy yo'naliishlari amalga oshirish uchun "2025-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunu tayyorlashda nazarda tutilgan zarur huquqiy shart-sharoitlar yaratilishiha, qayta tiklanuvchi energiya manbalaringning keng joriy etilishiga hamda ko'vatli qatlabilish qo'shimcha kiritilmoqda.

Ushbu Qonun 2025-yilga mo'ljallangan Davlat byudjetini tayyorlashda nizarda tutilgan soliq va byudjet siyosatining asosiy yo'naliishlari amalga oshirish uchun "2025-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunu tayyorlashda nazarda tutilgan zarur huquqiy shart-sharoitlar yaratilishiha, qayta tiklanuvchi energiya manbalaringning keng joriy etilishiga hamda ko'vatli qatlabilish qo'shimcha kiritilmoqda.

1-modda. O'zbekiston Respublikasining 2013-yil 26-dekabrdagi qilingan O'RQ-360-soni Qonuni bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasining Byudjet kodeksi (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga palatalarining Axborotnomasi, 2013-yil, 12-senga 1-ilova; 2014-yil, № 9, 244-modda; 2015-yil, № 12, 452-modda; 2016-yil, № 12, 383, 385-moddalar; 2017-yil, № 6, 300-modda; 2018-yil, № 10, 605-modda; № 12, 772-modda; 2018-yil, № 1, 1-modda, № 7, 431, 433-moddalar; № 12, 783-modda; 2019-yil, № 1, 1-modda, № 5, 265-modda, № 8, 470-modda, № 9, 588-modda, № 11, 791-modda; № 12, 884, 891-moddalar; 2020-yil, № 3, 203-modda; № 11, 652-modda; № 12, 691-modda; 2021-yil, № 1, 7, 13-moddalar, 4-songa ilova, № 8, 803, 804-moddalar, № 10, 973-modda, № 12, 1198-modda; 2022-yil, № 5, 464-modda; № 6, 577-modda; 2023-yil, № 4, 272-modda; № 11, 923-modda; 2024-yil, № 9, 958-modda) 1-bobi quyidagi mazmundagi 51-modda bilan to'dirlisin:

51-modda. Byudjet daromadlarning kamayishini, soliq va bojxona imtirozlarini berilishini yoki bekor qilinishini, shuningdek soliq bo'lmagan tushumlardan byudjet tizimi byudjetlari aytalmalarning kamayishini yoki ko'payishini nazarda tutuvchi qonunchilik normalari keyingi moliva yilning 1-yanvardan e'tiboran amalga kiritilishi to'g'risidagi qoidani belgilovschi o'zgartirish kiritilmoqda.

2-modda. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 21-mayda qabul qilingan O'RQ-539-soni Qonuni (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga palatalarining Axborotnomasi, 2019-yil, № 5, 264-modda; 2020-yil, № 11, 652-modda; 2021-yil, 4-songa ilova; 2022-yil, № 6, 570-modda; 2024-yil, № 2, 106-modda) 14-moddasining matni quyidagi tahrirda bayon etilish:

"Qayta tiklanuvchi energiya manbalalardan foydalananlik sohasida soliq imtirozlarini soliq to'g'risidagi qonunchilik bilan belgilanadi".

3-modda. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 30-dekabrdagi qabul qilingan O'RQ-599-soni Qonuni bilan yangi tahrirda tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksiga (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga palatalarining Axborotnomasi, 2019-yil, 12-senga 1-ilova; 2020-yil, № 3, 198-modda, № 10, 593-modda, № 11, 652-modda, № 12, 690, 691-moddalar; 2021-yil, № 1, 6-modda, № 4, 294-modda, 4-songa ilova, № 8, 800-modda; 2022-yil, № 2, 79-modda, № 3, 215, 216-moddalar, № 5, 461, 464, 467-moddalar, № 6, 570-modda, № 7, 664, 666-moddalar; № 12, 1190-modda; 2023-yil, № 6, 444, 446-moddalar; № 7, 540-modda, № 12, 1011-modda; 2024-yil, № 2, 106, 110, 111-moddalar, № 4, 346-modda, № 5, 458, 459-moddalar, № 8, 822, 831-moddalar, № 9, 958-modda) quyidagi o'zgartirishlar va qo'shimchar kiritilish:

1) **133-moddaning o'n uchinchchi qismi** quyidagi tahrirda bayon etilish:

«Bojxonalar organlari qo'shiq organlari qayta tiklanuvchi energiyani manbalalardan foydalananligi to'g'risida»degan so'z chiqarib tashlansin;

AMALIY ISH VA NATIJALARGA E'TIBOR QARATILDI

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tashabbusi va tegishli Farmoni bilan qabul qilingan "Kambag'allikdan farovonlik sari" dasturi mamlakatimizda kambag'allikni qisqartirish, aholini zamonaqni kasblarga o'qitish, yugori daromadli barqaror ish bilan ta'minlash, mehnat uchun munosib haq to'lash, tadbirkorlikni rivojlantirishga borasidagi ishlarni yangi bosqichga olib chiqqani e'tirof etildi.

Mazkur Farmonning mantiqiy davomi sifatida Prezidentimizning "Kambag'allikni qisqartirish va bandlik sohasida davlat siyosatini takomillashtirish va samaradorlikni oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilinib, Davlat mehnat inspeksiyasi vakotlari kengayririd.

Endilikda mehnat inspektorlari mehnat huquqlari va mehnati muhofaza qilish to'g'risidagi qonunchilikka rivoja etilishi yuzasidan tekshiruvlarni hech bir to'siqslar o'tkazish valoqatiga ega bo'di. Zero, o'z o'mida ushuv vakotlardan samarali foydalanan korxonalar, tashkilot va muassasalarda mehnat qonunchiligi talablari buzilishini kamaytirishga xizmat qiladi.

Xalqaro mehnat tashkilotining konvensiyalarini ratifikatsiya qilish davom ettirildi. Xususan, Xalqaro mehnat tashkilotining 5 ta konvensiyasi ratifikatsiya qilindi. Odam savdosiga oid jinoyatlar uchun javobgarlik choralarini kuchaytirishni nazarda tutuvchi qonun loyihasi ishlab chiqqildi va odam savdosiga oid jinoyatlar uchun jinoi javobgarlikni kuchaytirish bo'yicha qonun Sonatnomidan ma'qillandi.

Sohada yangi loyihami amalga oshirish, xalqaro reytinglarda O'zbekistonning pozitsiyasini yanada mustahkamlash maqsadida milliy komissiya tomonidan tasdiqlangan "yo'l xaritalari" ijrosini ta'minlash borasida qator natijalarga erishilgani ta'kidlandi.

Majlisda ijobji natijalar bilan birga sohadagi kamchilik va e'tibor qaratilishi lozim bo'lgan masalalar ham to'xtalib o'tildi. Amalga oshirilayotgan ishlar, yo'l qoyilgan kamchiliklar va kelgusidagi vazifalar yuzasidan Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi, Ichki ishlar vazirligi, Jitmoi mehnat masalalar bo'yicha uch tomonlamasi komissiya, shuningdek, tegishli vazirlik va idoralar hamda hududlar rahbarlarining axboroti eshitidi.

Mamlakatimizda munosib mehnat tamoyillarini keng tatbiq etish, fuqarolarning mehnat huquqlarini ta'minlash, odam savdosiga qarshi kurashish bo'yicha belgilangan vazifalar o'z vaqtida, sifatli bajarilishi zarur ekaniga urg'berildi.

I'rar bo'yicha chucher tahillar, ilg'or xorijiy va xalqaro tajriba asosida 2025-yil uchun choralarini belgilash, Xalqaro mehnat tashkiloti bilan hamkorlikda O'zbekiston Respublikasida munosib mehnat bo'yicha 2021-2025-yillarga mo'ljalangan mamlakat dasturi doirasida belgilangan vazifalarining bajarilishini tahlil qilgan holda 2026-2030-yillarga mo'ljalangan mamlakat dasturi loyihasini ishlab chiqish zarurligi ta'kidlandi.

Muhokama etilgan masalalar yuzasidan milliy komissiyaning tegishli qarori qabul qilindi.

Aziz NORQULOV
(“Xalq so'zi”).

QONUN IJROSI NAZORATDA

1 Mazkur qonunning amaliyota joriy ta'minlash maqsadida qabul qilingan Prezidentimizning "O'zbekiston Respublikasining 'Manfaatlar to'qnashuv to'g'risida"gi Qonuni ijrosini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risidagi qarori bilan davlat organlari va tashkilotlari zimmasiga qator vazifalar yuklatildi.

Tashqi ishlar vazirligi, Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi hamda Turizm qo'mitasining mazkur qonun ijrosini samarali tashkil etish bo'yicha axborotlar eshitildi. Xususan, korrupsiyaviy holatlar ichki nazorat tizimlari faoliyatini yetarli darajada amalga oshirilayotgan va buniy natijasida qonun shartiga sharoit yaratib berilayotgani qayd etildi.

Shu bilan birga, senatorlar tomonidan qonunchilikka zid bo'lgan holatlar huddudagi har bir kengash a'zosidan o'z oldiga qo'yilgan vazifalarini to'laqonli bajarish, korrupsiyaviy qidiruvlari qo'llanilmasiga qator vazifalar yuklatildi.

Majlis yakunida korrupsiyaya qarshi kurashish borasidagi faoliyatni yanada kuchaytirish, huquqbazarlik holatlarini barfarat qilish hamda qonun ijrosini samarali tashkil etish chora-tadbirlarini amalga oshirish yuzasidan qo'mita qarori qabul qilindi.

Unda vazirlik va idoralar zimmasiga korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha olib borilayotgan ishlar samaradorligini yanada oshirish yuzasidan kompleks choralar ko'rishga qaratilgan tegishli ko'sratmalar berildi.

"Xalq so'zi".

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги жамоаси агентликнинг Таржима тархирити етакчи таржимони Фатихдин Самаритдиновона онаси

УЛМАСХОН аянинг

вафоти муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

Xalq so'zi
Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Qonunchilik palatasini Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Senati Kengashi

Aholi manfaatlari kafolati va mustahkam huquqiy asos

Loyihaning qabul qilinishi jinoystar bo'yicha tergov olib borish va byudjet qonunchiligi sohasida davlat organlarning vakolatlarini qonun hujjati bilan mustahkamlash, qonun normalari aniq va bir xil qo'llanilishiga hamda sud-huquq sohasida amalga oshirilayotgan ishotolarni huquqiy jihatdan ta'minlashga xizmat qiladi.

Muhokamadan so'ng qonun loyihasi deputatlar tomonidan qabul qilindi va Senatga yuborildi.

Zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilar uchun imtiyozlar

Majlsida zargarlik sanoatini yanada rivojlantirishga qaratilgan qonun loyihasi ikkinchi o'qishda muhokama qilindi.

Mazkur qonun loyihasi bilan ayrim qonun hujjattilarga zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilar qimmatbaho metallarga bo'lgan chiqaruvchilar qimmatbaho metallarga bo'lgan talabini qondirish, ularning rivoji uchun qulay biznes muhitini yaratish va qonunchilikda mavjud bo'lgan byurokratik to'siqlari liberallashtirishga qaratilgan qator o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilmoqda. Xususan, 2027-yil 1-sentabrda qadar "O'zbekzargarsanoati" uyushmasiga a'zo bo'lgan zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilar tadbirkorlarni mol-mulk va yer solig'idan ozod etish belgilanyapti.

Shuningdek, affinaj korxonalariga (tarkibida qimmatbaho metall va qimmatbaho to'siqlari) qimmatbaho metallarni zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilar uchun qulay shakl va miqdordarga keltirgan holda otish hamda qimmatbaho metallardan suvenir tanglar tayyorlash va realizatsiya qilish huquqini berish nazarda tutilmoga.

Zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilarga ham, o'z navbatida, o'zlar yasagan zargarlik buyumlaringan xomaki mahsulotlari boshqa ishlab chiqaruvchilarga realizatsiya qilish huquqi berilipti. Qolaversa, yuridik va jismoni shaxslardan qimmatbaho metallarni va zargarlik buyumlari soitish olib faoliyatni vakolatli organi xabarlar etish tartibida amalga oshirishi belgilanyapti. Bundan tashqari, qonun loyihasi bilan xorijda ishlab chiqarigan qimmatbaho metallardan va qimmatbaho to'siqlari yasalgan zargarlik va boshqa buyumlar bojxonha to'lovlar to'langanini tasdiqlovchi hujjatlarisot surʼova qo'yish hamda chakana savdoda realizatsiya qilish taqiljanmoqda.

Munozalaralarda qonun loyihasi bo'yicha aniqlashuvchi savollarga mas'ullar tomonidan javoblar qaytarildi. Loyeriga ayrim tahririy tuzatishlar kiritildi.

Qayd etilganidek, ushuh hujjat yurtimizda zargarlik sanoatini rivojlantirish, zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilarni yanada qo'llab-quvvatlash hamda ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish, shuningdek, eksport salohiyatini oshirishga xizmat korishib.

Majlsida qonun loyihasi deputatlar tomonidan uchinchli o'qishda qabul qilindi va Senatga yuborildi.

Ommaviy tartibsizliklarni moliyalashtirganlik javobgarlikka sabab bo'ladi

Majlsida "O'zbekiston Respublikasi Jinoyatodeksining 244-moddasiga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qonun loyihasi korib chiqildi.

Aytish joizki, Jinoyatodeksining 244-moddasining to'rtinch qismida ommaviy tartibsizliklarni moliyalashtirganlik uchun to'g'ridan-to'g'ri javobgarlik ko'zda tutilyapti. Bundan tashqari, ushuh modda yangi beshinchli qism bilan to'dirilib, unda ommaviy tartibsizliklari sodir etish maqsadida o'quvdan o'tganlik uchun alohida javobgarlik choralar belgilanoqda.

Shu bilan birga, Jinoyatodeksi 244-moddasining to'rtinch qismida ommaviy tartibsizliklarni moliyalashtirganlik uchun to'g'ridan-to'g'ri javobgarlik ko'zda tutilyapti. Bundan tashqari, ushuh modda yangi beshinchli qism bilan to'dirilib, unda o'quvdan o'tganlik uchun alohida javobgarlik choralar belgilanoqda.

Majlsida qonun loyihasi yuzasidan aniqlashtiruvchi savollar o'rtaga tashlandi va qonun tashhabbuskorlari tomonidan batfasi javoblar qaytarildi.

Muhokama ushuh qonun loyihasining qabul qilinishi mamlakatimizda tinchlik va osoyishlarning ta'minlashga, jinoyatodek profilaktikasiga huquqiy asos bo'lishi ta'kidlandi.

Qonun loyihasi deputatlar tomonidan uchinchli o'qishda qabul qilindi va Senatga yuborildi.

Jarima miqdori kamaytirilmoqda

"Valyutani tartiba solish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuning 111-moddasiga aktivlarning repatriatsiya qilish talablarini takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirishlar va qo'shimcha kiritish haqidagi qonun loyihasi muhokamasi ham qizq'in kechdi.

Ta'kidlaniganidek, tashqi savdo operatsiyalari bo'yicha aktivlar belgilangan muddatdarda repatriatsiya qilinmagani uchun qo'llaniladigan uch bosqichli jami 50 foizi jarima qo'llash tartibi tadbirkorlik subyektlariga qator qiyinchilarni keltirib chiqarmoqda. Jumladan, jazo qo'llash tizimi o'zaro muvofiqlashtirilmagan hamda ko'p bosqichdan iboratligi tadbirkorlik subyektlarining ortiga mablag' va yaqt o'qotishiga sabab bo'yapli.

Muhokamada deputatlar amaldagi tartibni bekor qilib, uning o'rninga qaytmagan aktivlarning 20 foizi miqdorida bir martalik moliyaviy jarimani qo'llash tartibi joriy etilayotganini ma'qul. Tadbirkorlik subyektlariga tashqi savdo operatsiyalari bo'yicha aktivlarning repatriatsiya qilinmagani ta'minlashtirish uchun jarimalar qo'llanilmasligi bo'yicha huquqiy normalar belgilayotganini ijobiy baholardan. Xususan, repatriatsiya qilinmagani aktivlarning summasi tegishli tashqi savdo shartnomasi doirasida amalga oshirilgan operatsiyalar summasining 10 foizidan oshmagani taqirdarda jarima qo'llanilmasligi belgilanoqda. Bundan

tashqari, asbob-uskunlar va butlovchi qismlar importiga oid shartnomada ularni yetkazib berish muddati bir yuz sakson kundan ortiq etib belgilangan bo'lsa, mazkur operatsiya bo'yicha aktivlarning repatriatsiya qilish muddati, deb shartnomada ko'satilgan yetkazib berish muddati hisoblanishi belgilangan tadbirkorlik subyektlariga tashqi savdo operatsiyalari amalga oshirishda qulay yaratadi.

Deputatlarning fikricha, qonun loyihasi investitsiya loyihalari doirasida tashqi savdo operatsiyalari amalga oshirishda qulayliklar yaratish va aktivlarning belgilangan muddatdarda repatriatsiya qilinashini ta'minlashga yozilaydi.

Mazkur qonun loyihasi deputatlar tomonidan ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

To'lov intizomi ta'minlash

Ko'rib chiqilgan navbatdagi hujjat chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini joriy etishga qaratilgan qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlaniganidek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishga tayyorlash jayronida tegishli vazirlik va idoralar vakillari, huquqshunos va ekspertlar istirokiida o'tkazilgan ishlchi guruh yig'ilishlari qiziqiga qaralishga qaratilgan qator o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilmoqda. Xususan, 2027-yil 1-sentabrda qadar "O'zbekzargarsanoati" uyushmasiga a'zo bo'lgan zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilar tadbirkorlarni mol-mulk va yer solig'idan ozod etish belgilanyapti.

Shuningdek, affinaj korxonalariga (tarkibida qimmatbaho metall va qimmatbaho to'siqlari) qimmatbaho metallarni zargarlik buyumlari ishlab chiqaruvchilar uchun qulay shakl va miqdordarga keltirgan holda otish hamda qimmatbaho metallardan suvenir tanglar tayyorlash va realizatsiya qilish huquqini berish nazarda tutilmoga.

Mazkur qonun loyihasi iste'molchiga chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlaniganidek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

Shuningdek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

Mazkur qonun loyihasi iste'molchiga chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlaniganidek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

Mazkur qonun loyihasi iste'molchiga chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlaniganidek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

Mazkur qonun loyihasi iste'molchiga chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlaniganidek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

Mazkur qonun loyihasi iste'molchiga chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlaniganidek, qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilindi.

Mazkur qonun loyihasi iste'molchiga chiqindilarni to'plash va olib chiqish xizmatlari ko'satish sohasida yangi to'lov mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan qonun loyi